

Kurban üzerine

Vildan Hanım: “Zilhicce’nin onunda neden kurban kesilmektedir?”

Zilhiccenin onunda, yani Kurban Bayramı gününde kurban kesmenin temel sebebi emirdir. Bu bir Allah emridir ve bizzat Peygamber Efendimiz (asm) uygulamıştır.

Ebu Bekre Nufey’u’bnu’l-Hâris es-Sakafî (radiyallahu anh) anlatıyor:

Hız. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm) şöyle buyurdu: “Zaman, döne döne Allah’ın arz ve semâvâtı yarattığı gündeki düzenini tekrar buldu. Sene on iki aydır. Bunlardan dördü haram aydır. Haram aylar da üç tanesi peş peşe gelir: ‘Zilkade, Zi’lhicce ve Muharrem. Bir de Cumâdî ve Şâban ayları arasında yer alan Mudarlılar’ın Receb’i” Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) sordu:

“- Bu ay hangi aydır?” Biz: “Allah ve Resûlü daha iyi bilir” dedik. Bir müddet sustu. Biz ayın ismini değiştirecek zannettik. Ancak şunu söylediler:

“- Bu zilhicce değil mi?”

“- Evet!” karşılığını verdik. Devam etti:

“- Peki burası neresidir?” Biz:

“- Allah ve Resûlü daha iyi bilir” cevabını verdik. Yine sustu ve biz bölgenin ismini değiştirecek vehmine kapıldık.

“- Burası haram bölge değil mi?” dedi.

“- Evet” dedik.

“- İçinde bulunduğunuz gün nedir?” diye tekrar sordu, biz yine:

“- Allah ve Resûlü daha iyi bilir” dedik. Tekrar sustu ve biz yine günün ismini değiştirecek zannına düşmüştük ki:

“- Kurban günü değil mi?” dedi.

“- Evet” cevabımız üzerine sözüne devam etti:

“- Bilin ki, kanlarınız, mallarınız ve ırzlarınız birbirinize kesinlikle haramdır, tıpkı bu yerde, bu ayda şu gününüzün haram olması gibi. Rabbinize kavuştuğunuz zaman sizi yaptıklarınızdan hesaba çekecek. Sakın benden sonra birbirinizin boyunlarını vuran kâfirler olmayın. Bu söylediklerimi duyanlar, duymayanlara ulaştırınsınlar. Bazan söz kendisine ulaştırılan kimse, ulaştırılan sözü, bizzat dinleyenden daha iyi beller.” Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) sonra şunu ekledi: “Tebliğ ettim mi, tebliğ ettim mi?” Üç defa tekrarladı.

“- Evet” cevabımız üzerine:

“- Ya Rabbi şâhid ol!” dedi.

“Sonra Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm) beyazı galebe çalan alaca iki koyuna yöneldi ve onları kesti. Sonra da koyunun bir parçasını alıp aramızda taksim etti.”¹

Kurbanın özünde Cenâb-ı Allah’a bir şey adayarak Allah’a yaklaşma vardır. Cenâb-ı Allah’a ilk kurbanı Hazret-i Âdem’in (as) ilk çocuklarından Hâbil ile Kâbil adanmışlar ve Hâbil bir koyun, Kâbil ise bir deste buğday takdim etmişlerdi. Kur’ân bu olayı şöyle anlatır: “Onlara, Âdem’in iki oğlunun haberini gerçek olarak anlat: Hani birer kurban takdim etmişlerdi de birisinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. (Kurbanı kabul edilmeyen kardeş, kıskançlık yüzünden), “And olsun seni öldüreceğim” dedi. Diğeri de “Allah ancak takvâ sahiplerinden kabul eder” dedi.”²

Keza bir başka Zilhicce gününde de Hazret-i İbrâhîm Aleyhisselâm çok ağır bir imtihana tâbi tutularak oğlunu Allah’a kurban etmesi emrini aldı. Zilhicce’nin sekizinci günüydü ve rüyasında oğlunu Allah’a kurban ediyordu. Bu rüyanın sâdık bir rüya olup olmadığını araştırırken, Zilhicce’nin dokuzuncu günü aynı rüyayı tekrar gördü. Zilhicce’nin onuncu günü (Kurban Bayramının birinci günü), üçüncü defa aynı rüyayı görünce bunun bir vahiy olduğunu anladı. Cenâb-ı Hak bu emrini kesin bir şekilde bir defada indirmemiş, arka arkaya rüyalarla Hazret-i İbrâhîm’i (as) psikolojik olarak buna hazırlamıştı. Bu emre Hazret-i İsmâil de (as) teslim olmuştu.

Kur’ân’ı dinleyelim: “(Hazret-i İsmâil:) Babacığım! Emrolduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun, demişti. Her ikisi de teslim olup, onu alını üzerine yatırınca: Biz ona: ‘Ey İbrahim!’ diye seslendik. Rüyayı gerçekleştirdin. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Bu, gerçekten, çok açık bir imtihandır. Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. Geriden gelecekler arasında ona (iyi bir nam) bıraktı: ‘İbrahim’e selâm!’ dedik. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim mü’min kullarımızdandır.”³

Hazret-i İbrâhim (as) Cebrâil'in indirdiği koçu Zilhicce'nin onuncu günü kurban ediyor. Böylece Zilhicce'nin onuncu günü kurban kesmek bir İbrâhîm Aleyhisselâm sünneti olarak sâbit kılınıyor. Ve koçla berâber Cenâb-ı Hakk'ın sırf nîmet için rahmet hazînesinden indirdiği dişili erkekli sekiz hayvanı 4 Kurban Bayramlarında kurban etmek bir Allah emri olarak dînimize teşrî kılınıyor. Bu sekiz hayvan Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin ifâde buyurduğu gibi, etinden kılına, boynuzundan bağırsaklarına, sütünden dışkısına her yönüyle nimet olan dişili erkekli koyun, keçi, sığır, manda ve devedir.5

Dipnotlar:

1- Buhârî, Hacc 132, Edâhî 5; Tefsîr, Berâe 8, Bed'i'l-Halk 2, Fiten 8, İlim 9; Müslim, Kasâme 29, (1679); Ebu Dâvûd, Hac 63, (1947);

2- Mâide Sûresi: 27.

3- Sâffât Sûresi: 100-111.

4- Zümer Sûresi: 6.

5- Lem'alar, s. 368.